

5. Svetunkov S. Methods of marketing researches / S. Svetunkov. – SPb. : Izd-vo DNK, 2004. – 349 p. (Rus.)
6. Peteshova T.A. Diagnostic approaches to determination of level of intensity of competition at the branch market // Marketing and management of innovations. – 2011. – № 4, Т. II. – P. 111-117. (Ukr.)
7. Zinchenko V.A. Management of competitive activity of enterprises on foreign markets: Monograph / V.A. Zinchenko. – Kh. : FOP Aleksandrova K.M.; VD "INZHEK", 2012. – 200 p. (Ukr.)
8. Raizberg B.A. Modern economic dictionary. - 4th publ., exp. and reworked / B.A. Raizberg, L.M. Lozovskyi, Ye.B. Starodubtseva. – M. : INFRA, 2004. – 480 p. (Rus.)
9. Ozhegov S.I. Dictionary of Russian. 57000 words / Under edition by chl.-korr. AN of the USSR I.Yu. Shvedova. – 19th publ., impr. / S.I. Ozhegov. – M. : Rus. yaz., 1987. – 750 p. (Rus.)
10. Multylevel statistical analysis in the in economy / Under edition by B.N. Tamashevich. – M. : YuNITI-DANA, 1999. – 598 p. (Rus.)
11. Drobotko N.A. Management of a competitiveness in the conditions of market economy: Autoref. dis. cand. economic of sciences / N.A. Drobotko. – Kharkiv: KhDEU, 2001. – 20 p. (Ukr.)
12. Gorbatov V.M. Competitiveness and cycles of development of integrated structures of business / V.M. Gorbatov. – Kh. : ID "INZHEK", 2006. – 592 p. (Ukr.)
13. Tishchenko A.N. Forming of competition position of enterprice in terms of crisis / A.N. Tishchenko, Yu.B. Ivanov, N.A. Kizim. – Kh. : ID "INZHEK", 2007. – 376 p. (Ukr.)
14. Mazilkina Ye.I. Management of the competitiveness / Ye.I. Mazilkina, G.G. Panichkina. – M. : Higher school of management, 2008. – 336 p. (Rus.)
15. Agency of development of infrastructure of fund market of Ukraine [Electronic resource]. – Access Mode: <http://www.smida.gov.ua/>.

Рецензент: Т.Г. Логутова,
д-р екон. наук, проф., ДВНЗ «ПДТУ»

Стаття надійшла 09.12.2013

УДК 332.872.23

© Перькова О.О.*

РОЛЬ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ АДАПТАЦІЇ СФЕРИ ЖКГ ДО РИНКОВИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ У ФОРМУВАННІ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ЗАСАД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

В статті визначено стратегічні напрями адаптації до ринкового середовища сфери житлово-комунального господарства України на підставі аналізу соціально-економічних особливостей житлово-комунальних послуг та суб'єктів житлово-комунального господарства, що дозволило сформулювати концептуальні засади державного регулювання даної галузі.

Ключові слова: державне регулювання, адаптація, сфера ЖКГ, ринкове середовище, житлово-комунальні послуги, стратегічні адаптаційні напрями державного регулювання.

* канд. екон. наук, доцент, ПВНЗ «Макіївський економіко-гуманітарний інститут», м. Макіївка

Перькова Е.А. Роль стратегических направлений адаптации сферы ЖКХ к рыночным условиям хозяйствования в формировании концептуальных основ государственного регулирования. В статье определены направления адаптации к рыночной среде сферы жилищно-коммунального хозяйства Украины на основании анализа социально-экономических особенностей жилищно-коммунальных услуг и субъектов жилищно-коммунального хозяйства, что позволило сформулировать концептуальные основы государственного регулирования данной отрасли.

Ключевые слова: государственное регулирование, адаптация, сфера ЖКХ, рыночная среда, жилищно-коммунальные услуги, стратегические адаптационные направления государственного регулирования.

O.O. Per'kova. The role of the strategic directions of adaptation of the utilities sector to market economic conditions in formation of conceptual foundations of state regulation. Determined in the paper were ways of adaptation of housing and communal services system of Ukraine to market environment conditions, on the basis of the analysis of social and economic peculiarities of services and subjects of the housing and communal services system, which made it possible to formulate conceptual foundations of this system's state regulation.

Keywords: state regulation, sphere of housing municipal economy, adaptation, market environment, housing municipal services.

Постановка проблеми. Сучасні програми реформування сфери житлово-комунального господарства передбачають впровадження ринково-орієнтованої спрямованості функціонування житлово-комунального господарства України. Ця спрямованість подальшого розвитку сфери ЖКГ до дій в умовах ринкового оточення вимагає забезпечення стабільності кон'юнктурного стану, що передбачає адаптацію її складових до умов ринкового середовища. Саме для цього необхідна розробка методичних підходів з державного регулювання функціонування сфери ЖКГ на підставі урахування впливу особливостей соціально-економічних та ринкових чинників на засадах розвитку як загальноекономічних так і спеціальних методів регулювання взаємовідносин підприємств житлово-комунальної сфери з домогосподарствами.

Реформування сфери житлово-комунального господарства є одночасно актуальним завданням розвитку соціальної інфраструктури економіки країни та науково-практичною проблемою, що потребує якнайшвидшого вирішення для підвищення рівня життєзабезпечення домогосподарств в умовах ринкової економіки. Проблема полягає в тому, що в сучасних умовах збільшення нестабільності, притаманної економічним процесам в умовах кризи, спричиняє поглиблення негативних явищ у функціонуванні сфери ЖКГ.

Вирішення завдання забезпечення державного регулювання сфери ЖКГ адекватного викликам сучасного стану національної економіки актуалізують дослідження процесу адаптації сфери ЖКГ до умов ринкового середовища. Аналіз адаптивності сфери ЖКГ потребує виходу за межі неокласичного напряму і залучення концептуальних положень теорії споживчої поведінки та суспільних благ суб'єктивно-психологічного напряму інституціоналізму для дослідження особливостей ринкової поведінки споживачів та надавачів житлово-комунальних послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В вітчизняній і зарубіжній науці та практиці накопичений значний досвід з теоретичного й методичного забезпечення державного регулювання сфери ЖКГ. Зокрема, дослідженню цієї проблеми присвячено роботи таких відомих зарубіжних економістів як Г. Хотеллінг, А. Бергсон, Г. Ліндаль,

Дж. Міррліс, Дж. Хікс, Н. Калдор, Ф. Дерік, В. Парето, а також вітчизняних: Б. Адамов, Л. Беззубко, Л. Бражнікова, В. Гончаров, Ю. Дорошенко, О. Долгальова, Т. Колінеску, В. Севка, М. Фігурка.

Однак зазначені науковці концентрують увагу переважно на виявленні внутрішніх причин виникнення проблем сфери ЖКГ на рівні підприємств та окремих підгалузей, що визначає напрями державного регулювання, спрямовані на функціонування кожного окремого підприємства та підгалузі сфери ЖКГ. Недостатньо вивченими на сучасному етапі є об'єктивні та суб'єктивні причини кризових явищ сфери ЖКГ у межах ринкового середовища.

Мета статті - визначення особливостей застосування стратегічних напрямів державного регулювання сфери ЖКГ в умовах адаптації до ринкового середовища та їх відображенні в законодавчій базі.

Викладення основного матеріалу. Зараз в Україні триває процес реформування сфери житлово-комунального господарства, яке відбувається в умовах існування таких недоліків функціонування сфери ЖКГ:

- незадовільний технічний стан житлового фонду, який є одним із найважливіших індикаторів ефективності функціонування системи житлово-комунального господарства;

- незадовільний стан технологічної інфраструктури підприємств (зовнішні та внутрішньобудинкові інженерні мережі зношені на 60-80% та потребують повної заміни та оновлення);

- велика кількість основних фондів, що перебувають в активах підприємств ЖКГ і підлягають списанню, але використовуються через відсутність можливості їх заміни, та неефективне використання ресурсної бази підприємств;

- високий рівень зношеності основних фондів і використання застарілих енергоємних технологій;

- близько 21% ліфтів перебувають у незадовільному стані та потребують модернізації та оновлення у зв'язку із завершенням нормативного терміну експлуатації (25 років);

- відсутність ринкових умов господарювання в галузі житлово-комунального господарства;

- незадовільний фінансовий стан підприємств системи житлово-комунального господарства [1];

- неконкурентоспроможність продукції підприємств ЖКГ, не орієнтованої на споживача в умовах ринку.

- недостатнє фінансування житлово-комунального господарства з державного та міського бюджетів;

- пасивне ставлення мешканців до утримання приміщень загального користування будинків і прибудинкових територій;

- недосконалість нормативної бази та законодавства.

У житлово-комунальному господарстві більшість регуляторних функцій покладено на місцеві органи влади та Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики. Проте розподіл регуляторних повноважень між ними та центральним органом виконавчої влади в галузі – Державним комітетом з питань житлово-комунального господарства – чітко не визначено. При цьому, одним з елементів процесу реформування в житловій сфері є процес демонополізації житлово-комунального господарства, спрямований на:

- створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ);

- залучення підприємств недержавної форми власності до обслуговування житлового фонду;

– формування нової системи управління житлово-комунальним господарством, яка базується на економічних важелях і договірних відносинах.

Після масштабної приватизації державного житлового фонду в Україні практично не залишилося багатоквартирних житлових будинків із монолітною формою власності. За статистичними даними, майже 82% квартир на сьогоднішній день приватизовано. У межах програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства відбувається розподіл функцій підприємств ЖКГ шляхом створення ряду комунальних підприємств, кожне з яких обслуговує певну сферу житлово-комунального господарства.

З початком реформ в Україні позиція монопольного статусу в підгалузях ЖКГ дещо змінилася і з'явився конкурентний ринок. Цей ринок включає послуги, пов'язані з технічним і санітарним обслуговуванням житлового фонду, і такі комунальні послуги, як вивіз сміття, експлуатація ліфтів, прибирання території, поточний ремонт житлового фонду, дезінфекція і дератизація. Надання цих послуг не належить до діяльності суб'єктів природних монополій, однак на сьогоднішній день тут існує штучно створена монополія житлово-експлуатаційних організацій.

Перетворення, що запроваджуються в системі підприємств житлово-комунального господарства у процесі реформування даної сфери діяльності, спрямовані на створення умов для стабільного надання визначеної кількості послуг обмеженому колу споживачів та для можливості отримання окремими підприємствами позитивного фінансового результату від їх діяльності.

Особливості виробництва житлово-комунальних послуг підприємствами сфери ЖКГ виокремлюють причини спільного характеру їх діяльності та територіальної локалізації в межах соціальної інфраструктури. Разом з цим монопольні властивості житлово-комунальної сфери створюють фактори конкурентного середовища, що впливають на специфіку виробництва послуг ЖКГ. Разом з цим соціально-економічні особливості всіх суб'єктів сфери ЖКГ визначають їх економічні інтереси. Сутність економічних інтересів домогосподарств полягає в наявності умов забезпечення потреби у житлово-комунальних послугах, якість яких змінюється від мінімально допустимих соціальних норм житлово-комунальних послуг до максимального рівня залежно від можливостей та потреб домогосподарств. На підставі цього можна виділити такі економічні інтереси домогосподарств у межах сфери житлово-комунального господарства:

- одержання потрібної кількості житлово-комунальних послуг;
- відповідність якості житлово-комунальних послуг очікуванням домогосподарств;
- відповідність корисності житлово-комунальних послуг їх вартості.

В умовах кризи сфери житлово-комунального господарства і під впливом сучасних факторів ринкового середовища сутність економічних інтересів підприємств житлово-комунального господарства полягає у:

- виробництві оптимального обсягу житлово-комунальних послуг;
- формуванні раціонального рівня витрат виробництва;
- отриманні максимального прибутку.

Основним напрямом державного регулювання розвитку сфери ЖКГ є підтримка балансу економічних інтересів усіх суб'єктів ринку. Реалізація цього принципу викликає появу таких інтересів державних органів у межах сфери ЖКГ:

- забезпечення оптимального обсягу реалізації житлово-комунальних послуг;
- упровадження ефективної тарифікації житлово-комунальних послуг;
- стандартизація якості послуг ЖКГ та приведення її рівня до європейських стандартів.

В сучасних умовах кризи між інтересами економічних суб'єктів сфери ЖКГ ви-

никають протиріччя які не знаходять свого рішення в межах розвитку системи житлово-комунального господарства, що призводить до їх перетворення на проблеми, які загрожують подальшому розвитку сфери ЖКГ. Теоретично можна сформулювати три ключові проблеми функціонування сучасної сфери житлово-комунального господарства, які мають місце, незважаючи на велику соціальну значущість житлово-комунальних послуг, що забезпечує в цілому стабільний обсяг попиту на них:

- наявність дефіциту або профіциту житлово-комунальних послуг, що виробляються в межах сфери ЖКГ;
- невідповідність якості пропонованих послуг їх тарифам;
- опортуністична поведінка домогосподарств.

Ці проблеми можна вирішити тільки шляхом зміни підходу до державного управління сферою ЖКГ [2, с. 217]. Одним із можливих варіантів використання таких підходів є концепція адаптивної поведінки підприємств на ринку в умовах кризи. При цьому, метою адаптації є встановлення ринкової рівноваги, а головним завданням - підтримка внутрішньої стабільності системи підприємств ЖКГ в умовах постійної зміни факторів попиту та пропозиції як елементів ринкового середовища.

Виявлення особливостей ринкового середовища сфери ЖКГ дозволило обґрунтувати необхідність державного регулювання та розробити концепцію адаптації сфери ЖКГ до ринкових умов господарювання [3]. Відповідно до вітчизняного законодавства впровадження ринкових відносин в економіці України потребує нових підходів до управління економікою з поступовою заміною прямого адміністративного втручання на встановлення правових меж щодо здійснення економічної діяльності та рівня регулювання діяльності суб'єктів господарювання, які виробляють товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії, та діяльності суб'єктів господарювання, що діють на суміжних ринках, а також адаптації законодавства України з питань державного регулювання природної монополії до законодавства Європейського Союзу.

Незважаючи на значну кількість нормативно-правових актів, які регулюють правовідносини в межах сфери житлово-комунального господарства до цього часу так і не створено концепцію державного регулювання, яка б повністю відповідала ідеології та принципам регулювання діяльності на ринках природних монополій та на суміжних ринках. В теорії державного управління відсутня науково обґрунтована концептуальна позиція здійснення державного впливу на розвиток сфери житлово-комунального господарства, тому всі зміни в державному регулюванні процесу адаптації сфери ЖКГ до ринкового середовища мають відбуватися тільки на науковій основі з урахуванням інтересів як держави так і виробників та споживачів житлово-комунальних послуг. В вітчизняній економіці нагальним також є питання застосування єдиного підходу до регулювання діяльності суб'єктів господарювання, які виробляють послуги на ринку, що перебуває у стані природної монополії, та діяльності суб'єктів господарювання, що діють на суміжних ринках, незалежно від сфери діяльності [4, с. 86].

В сучасних умовах предметом регулювання діяльності природномонопольних суб'єктів господарювання відповідно до статті 8 Закону України "Про природні монополії" є:

- ціни (тарифи) на послуги, що виробляються суб'єктами природних монополій;
- доступ споживачів до послуг, що виробляються суб'єктами природних монополій;
- інші умови підприємницької діяльності у випадках, передбачених законодавством.

Як можна побачити сучасна концепція державного регулювання сфери житлово-комунального господарства, як природномонопольного ринку, не передбачає наявності державного впливу на невідповідність інтересів суб'єктів ЖКГ, а саме державне регу-

лювання не спрямоване на встановлення відповідності між тарифами та корисністю послуг, що підтверджується турботою лише про доступність житлово-комунальних послуг без підтримки належного рівня їх якості. Забезпечення належного рівня якості житлово-комунальних послуг в сучасному законодавстві спрямоване на підтримку певного рівня національної безпеки та встановлення нормативів втрат, що є характеристикою якості лише виробників послуг і не виражає інтересів домогосподарств-споживачів.

Відповідно до концептуальних засад державного регулювання сфери житлово-комунального господарства, та визначених особливостей даної галузі економіки можна виділити наступні об'єкти державного регулювання:

- кон'юнктура ринку житлово-комунальних послуг;
- процес виробництва та надання житлово-комунальних послуг;
- процес споживання послуг домогосподарствами.

Відповідно до перелічених параметрів, результатів зарубіжного досвіду та особливостей сучасного стану сфери житлово-комунального господарства основною метою концепції державного регулювання процесу адаптації сфери ЖКГ до умов ринкового середовища є усунення ключових проблем, які запобігають ефективному розвитку даної галузі економіки. Це надасть змогу збільшити прибутковість підприємств сфери ЖКГ та одночасно задовольнити потреби домогосподарств у житлово-комунальних послугах належного рівня якості. В подальшому досягнення цих результатів призведе до можливості скорочення державного втручання у дану галузь національного господарства. Відповідно до основної мети концепції державного регулювання процесу адаптації сфери ЖКГ виокремлено стратегічні напрями державного регулювання процесу адаптації сфери ЖКГ.

Для вирішення першої ключової проблеми запропоновано використання локалізаційного напрямку державного регулювання, який надає можливість обґрунтувати вибір відповідних інструментів впливу на попит домогосподарств та пропозицію житлово-комунальних послуг сферою ЖКГ. У межах даного напрямку державного регулювання передбачається застосування методики відбору інструментів, за допомогою якої в процесі адаптації аналіз фактичних даних здійснюється за трьома масивами даних (сегментами «село», «місто», «мегаполіс»), які мають чітку структуру та реальні функціональні відмінності. Даний підхід визначає основні ознаки сегментації підприємств сфери ЖКГ – насиченість ринку, доходи підприємств та доходи домогосподарств, що ними обслуговуються. В межах означених ринкових сегментів функціонують різні ринкові складові попиту та пропозиції залежно від запропонованих параметрів. Це вказує на те, що рівновага різних сегментів ринку житлово-комунальних послуг є неоднорідною. Разом з цим на всіх ринкових сегментах більшість споживаних послуг є дефіцитними, що вказує на можливість подальшого розширення ринку послуг ЖКГ за рахунок надання додаткових видів житлово-комунальних послуг.

З метою вирішення проблеми невідповідності між якістю послуг та їх ціною запропоновано використання диференційного стратегічного напрямку державного регулювання процесу адаптації сфери ЖКГ, який передбачає диференціацію тарифів окремих підприємств сфери ЖКГ на підставі результатів їх діяльності у попередньому періоді. Підвищенню якості житлово-комунальних послуг у межах даного напрямку може сприяти використання квазірентного підходу, при застосуванні якого держава отримує можливість на підставі ліцензійної діяльності стимулювати «захоплення території» тими підприємствами, які реально працюють та отримують позитивні результати діяльності внаслідок того, що домогосподарства задоволені їх роботою та вважають надані ними послуги більш якісними.

Для усунення умов прояву «опортуністичної поведінки» домогосподарств запропоновано стратегічний напрям соціалізації діяльності підприємств житлово-

комунального господарства, який ґрунтується на впровадженні інформаційних інструментів, що підвищують обізнаність населення про вартість та складові елементи одержаних житлово-комунальних послуг. У межах соціалізаційного стратегічного напрямку державного регулювання необхідне вирішення двох завдань: соціалізації населення та соціалізації діяльності підприємств сфери ЖКГ. У зв'язку з цим, соціалізаційний стратегічний напрям державного регулювання процесу адаптації сфери ЖКГ до ринкових умов передбачає формування єдиної інформаційної системи шляхом застосування інформаційних екранів за допомогою яких домогосподарства-споживачі зможуть дізнатися про зміни умов обслуговування та вартість споживаних ними житлово-комунальних послуг. Це дозволить поліпшити обмін інформацією як між підприємствами сфери ЖКГ, так і між підприємствами та споживачами житлово-комунальних послуг.

Виокремлення стратегічних напрямів вказує на те, що державне регулювання сфери ЖКГ у процесі адаптації до ринкового середовища передбачає використання різних інструментів впливу на функціонування домогосподарств та житлово-комунальних підприємств, але в результаті їх одночасного застосування виникає структурна відповідність, яка може бути класифікована як наявність елементів прояву синергетичного ефекту (табл.).

Аналіз можливостей взаємодії окремих стратегічних напрямів свідчить, що кожний стратегічний напрям державного регулювання спрямований на вирішення конкретної ключової проблеми сфери ЖКГ та опосередковано впливає на процес вирішення інших проблем, які не є для даного стратегічного напрямку пріоритетними [5].

Пропозиції щодо державного регулювання ринкової рівноваги в межах сфери житлово-комунального господарства на місцевому рівні передбачають проведення аналізу локального попиту та можливостей підприємств щодо його задоволення відповідним обсягом послуг. На регіональному рівні передбачається вибір оптимального поєднання різних інструментів з метою врівноваження обсягів попиту та пропозиції на таких якісних сегментах ринку житлово-комунальних послуг, як село, місто та мегаполіс. На загальнодержавному рівні досягнення ринкової рівноваги потребує законодавчого та нормативного забезпечення методичних розробок щодо використання оптимального інструментарію регулювання попиту, пропозиції та ринкової рівноваги.

Пропозиції щодо використання диференційного підходу при регулюванні сфери житлово-комунального господарства передбачають проведення порівняльного аналізу результатів діяльності підприємств житлово-комунального господарства на місцевому рівні, що потребує створення відповідних управляючих органів на регіональному рівні та нормативного забезпечення процесу диференціації тарифів на державному рівні.

Пропозиції щодо державного впливу на процеси соціалізації житлово-комунального господарства перш за все припускають створення загальнодержавної інформаційної системи в межах сфери житлово-комунального господарства з її подальшим розподілом на регіональні та місцеві рівні. Інформатизація функціонування сфери житлово-комунального господарства передбачає створення інформаційних масивів щодо:

- внутрішнього стану сфери ЖКГ (відомості про виробничі можливості підприємств, їх виробничі взаємозв'язки);
- ринкового середовища (відомості про бажані обсяги споживання житлово-комунальних послуг домогосподарствами, платоспроможність домогосподарств та ін.);
- елементів, які враховуються при формуванні тарифів на житлово-комунальні послуги та якісні характеристики послуг.

При цьому на місцевих рівнях передбачається первинний збір відомостей, на регіональному – їх групування та структуризація, а на державному – законодавче забезпе-

чення функціонування інформаційної системи сфери житлово-комунального господарства.

Таблиця

Взаємовплив стратегічних напрямів державного регулювання

Стратегічні напрями	Локалізація державного впливу	Вплив держави на соціалізацію	Використання диференційного підходу до функціонування підприємств
Цілі			
Усунення дефіциту або профіциту житлово-комунальних послуг	Зона прямого впливу	Формування інформаційних масивів з даними про обсяг та пропозицію сприятиме більш повному врахуванню факторів, що впливають на ринкову рівновагу	Посилюється державний вплив на встановлення рівноважної ціни житлово-комунальних послуг на підставі регулювання прибутковості підприємств
Ліквідація умов, що породжують опортуністичну поведінку домогосподарств	Встановлення відповідності між обсягами споживання та надання житлово-комунальних послуг з урахуванням побажань як домогосподарств, так і підприємств усуває мотиви опортуністичної поведінки домогосподарств	Зона прямого впливу	Від'ємний синергетичний ефект унаслідок того, що на підставі диференціації обґрунтовується необхідність підвищення тарифів деяких підприємств з метою поліпшення якості послуг, що ними надаються
Встановлення відповідності між якістю пропонованих послуг та їх тарифами	Аналіз складових елементів попиту та пропозиції за різними сегментами ринку житлово-комунальних послуг дозволяє виявити якісні переваги споживачів щодо послуг ЖКГ	Інформатизація населення щодо складових елементів тарифів на житлово-комунальні послуги сприяє зміні їх сприйняття вартості послуги	Зона прямого впливу

Пропозиції щодо використання синергетичного ефекту взаємовпливу напрямів державного регулювання сфери житлово-комунального господарства в процесі адаптації до умов ринкового середовища припускають урахування синергетичного ефекту при побудові політики забезпечення домогосподарств житлово-комунальними послугами як на загальнодержавному рівні, так і на регіональному та місцевому.

Висновки

1. Аналіз особливостей функціонування сфери житлово-комунального господарства в сучасних умовах та підходів до державного регулювання її розвитку дозволив сформулювати концепцію адаптації сфери ЖКГ до ринкових умов господарювання, яка враховує особливості характеру послуг, умов господарювання домогосподарств та підприємств-надавачів на основі чого сформульовано завдання державного регулювання та визначено підходи до їх вирішення шляхом формування стратегічних напрямів державного регулювання.
2. Аналіз взаємодії основних стратегічних напрямів державного регулювання сфери

житлово-комунального показав, що ці напрями не можуть використовуватися автономно, тому що соціально-економічні особливості житлово-комунальних послуг та суб'єктів житлово-комунального господарства обґрунтовують системність дії напрямів державного регулювання.

Список використаних джерел:

1. Про стан житлово-комунального господарства України та основні напрями його реформування : Указ президента України від 17.11.2006 р. № № 1093/2006 [Електронний ресурс] / Офіційне інтернет-представництво президента України. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/5432.html>.
2. Димченко О.В. Житлово-комунальне господарство в реформаційному процесі: аналіз, проектування, управління : монографія / О.В. Димченко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 356 с.
3. Указ президента України Про Концепцію вдосконалення державного регулювання природних монополій від 27 вересня 2007 р. № 921/2007. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/921/2007>.
4. Системы финансирования жилищного комплекса для стран с переходной экономикой: принципы и примеры / Европейская экономическая комиссия. – Нью-Йорк; Женева : ООН, 2005. – 109 с.
5. Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства у житлово-комунальному господарстві : Розпорядження Кабінету Міністрів України за станом на 16.09.2009 р. [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України . – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1184-2009-%F0>.

Bibliography:

1. On the state of the housing and communal services of Ukraine and main directions of its reform: Decree of President of Ukraine 17.11.2006 r. № 1093/2006 [electronic resource] / Official website of the President of Ukraine. – access: <http://www.president.gov.ua/documents/5432.html>.
2. Dymchenko O.V. Housing and communal services in the reform process: analysis, design, control: monograph / O.V. Dymchenko; Hark. nac. akad. misk. gosp-va. – Harkiv : HNAMG, 2009. – 356 p. (Ukr.)
3. Decree of President of Ukraine On the Concept of improving state regulation of natural monopolies 27 September 2007 № 921/2007. access: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/921/2007>.
4. Systems of funding Housing Complex for countries with transition economies: Principles and Examples / European Economic Commission. – New York; Genève : UN, 2005. – 109 p. (Rus.)
5. On approval of the concept of public-private partnerships in the residential sector: Cabinet of Ministers of Ukraine 16.09.2009 [electronic resource] / Cabinet of Ministers of Ukraine. – access: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1184-2009-%F0>.

Рецензент: Т.В. Сьомкіна
д-р екон. наук, проф., ДВНЗ «Макіївський
економікогуманітарний інститут»

Стаття надійшла 06.12.2013